

לפעמים מدلגים על הסדר

(המשך)

וישם את מס' הפתח למשכן

לאחר שהתורה פירטה בפרשיות הקודמות את ציוויי ה' על עשיית המשכן וכליו, היא מספרת בפרשיות ויקהלו ופקודי כיצד בוצעו הדברים בפועל. וכך מתואר גם מהלך חנוכת המשכן על ידי משה רבנו ביום השמיני למלואים. ביום זה הקים משה בעצמו את המשכן ועשה את כל העבודות שנעשו בו – ואחר-כך החלו אהרן ובניו לעבד במשכן.

כשאנו מתבוננים בסדר פעולותיו של משה אנו מוצאים, שבתחילה הבנים את כלי המשכן למקום ועשה את העבודות שבכל כלי – "זיתן את השולחן... ויעורך עליו עורך לחם... וישם את המנורה... ויעל הנרות... וישם את מזבח הזהב... ויקטר קטורת"¹ – ורק לאחר מכן סיים את בניית המשכן עצמו – "וישם את מס' הפתח למשכן"². גם את הקרבות הקריב תחילה על המזבח ורק לאחר מכן הקים "את החזר סביב למשכן ולמזבח"³.

חנוכת המשכן

מקובל בעולם, שתחילה בונים בית בשלמות, ורק אז מכניסים לתוכו את הרהיטים והכלים ומתייחסים בפעולות שנעשות בבית. כך אכן היה הסדר במסעות בני ישראל במדבר – בתחילה הקימו בני גרשון ומררי את כל המשכן, ורק אז הבינו בני קרת את כליו. מדוע אפוא שינה משה את הסדר והחל בעבודות המשכן עוד בטרם סיים את הקמתו המלאה?

1) שמות פ.ככ ויל.

2) שם, כה.

3) שם, לג.

4) שידוך רשיי שרטטו לה.כב

התשובה היא, שהיום השמיינִי למלואים לא יהיה יום רגיל, אלא יום שבו חנוך משה את המשכן. לכן הודגש בו יסוד גדול בעבודת ה' - עבודה שלא על-פי הסדר המקובל, אלא למעלה מסדר ומתהיליכים מדורגים.

חטוף ואכול

עבודת ה' מתחלקת באופן כללי לשני סוגים: יש העבודה הרגילה, המسودרת והמודורגת. הולכים מן הכלל אל הפרט, צעד אחר צעד, נזכר אחר נזכר, וכך עולים אט-אט במעלות הקודש. אולם עבודה כזואת היא מוגבלת מטבעה, ולעתים יש צורך בעבודה בלתי-مسודרת דוקא, כפי שהגמרא⁵ אומרת – חטוף ואכול חטוף ושתה.

יש זמנים בחיהו האדם וגם בחיהו האומה שבהם אי-אפשר לפעול בדרך הדרגתית וمسודרת, אלא יש 'חטוף' מכל הבא ליד. תקופה כזואת היא, כאמור בתורת החסידות, גם התקופה שלנו,ימי 'עקבתא דמשיחא', שעבודת ה' באה מתו מסירות נפש ולא-ידוקא על-פי הסדר.

כח לדורות

חנוכת המשכן על-ידי משה רבנו נותנת כוח לכל עם ישראל בכל הדורות. לכן לא הסתפק משה בעבודה מסודרת ומודורגת, אלא בכוונה תחילה דילג על הסדר הרגיל – העמיד את השולחן ומיד ערך עליו לחם; הציב את המנורה ומיד העלה את נרתויה, וכך הלאה.

בכך נותר משה רבנו כוח לכל הדורות לעובוד את ה' גם שלא על-פי סדר והדרגה. באופן עבודה זה הוא גם המוליך אל הגאולה האמיתית והשלמה על-ידי משיח צדקנו.

(קוצי שיזות טרץ לא עמ' 182)

5) עיחצון נזא.